

Zwarte dennen

Honderd jaar geleden waren de Schoorlse Duinen een kaal en onherbergzaam gebied waarin zandstormen voor een hoop overlast zorgden in de aangrenzende dorpen Bergen, Bergen aan Zee, Schoorl en Groet. Na elke zandstorm moesten de inwoners een dikke laag zand van hun daken en uit hun tuinen scheppen en daar kregen ze schoon genoeg van. De beste manier om het zand te beteugelen was het te beplanten met bomen, maar de vraag was: welke bomen? De bodem was zo schraal en droog dat er maar heel weinig boomsoorten zouden kunnen groeien. De inheemse grove den die als proef werd aangeplant ging dood en hetzelfde lot onderging de zeeden. Na lang zoeken vonden de bosbouwers twee uitheemse boomsoorten die goed bestand bleken te zijn tegen de barre leefomstandigheden: de Oostenrijkse en Corsicaanse den. Botanisch zijn het geen dennen, maar pijnbomen, maar in het spraakgebruik heten ze zwarte dennen en die naam past hen perfect. Donkere, bijna zwarte, diep gegroefde stammen en kronen met donkergroene naalden: een karakteristiek beeld dat in de loop van die eeuw zo vertrouwd werd in de Schoorlse Duinen dat het lijkt of ze er altijd hebben gestaan. De zwarte dennen hebben van het onherbergzame stuifduin een liefelijke oase gemaakt die door de inwoners van de beide dorpen in het hart is gesloten. En terecht. Wie in het zwarte dennenwoud wandelt of fietst en alle zintuigen openzet geniet van de heerlijke harsgeur, van het ruisen van de wind in de kronen en van het karakteristieke beeld van de donkere bomen tegen de lichte achtergrond van het duin.

Tot ecologen van Staatsbosbeheer en de provincie Noord-Holland een paar jaar geleden op de onzalige gedachte kwamen dat het dennenbos moest verdwijnen om weer plaats te maken voor stuifzand. Dat ze daarmee een woestijn creëren waarop niemand, behalve zichzelf zit te wachten is van ondergeschikt belang. Maar er gebeurde iets dat ze niet verwacht hadden: de bewoners van de dorpen kwamen in opstand tegen de sloopplannen en zochten steun bij Provinciale Staten. Ik was een van de insprekers bij de hoorzitting waar voor- en tegenstanders van behoud van het naaldbos hun zegje mochten doen. Een beschamende vertoning. De argumenten van de bosslopers waren zo belachelijk, dat ik, als oud-Staatsbosbeheerder, naast ergernis over hun stupiditeit woede en plaatsvervangende schaamte voelde: hoe is het godsmogelijk dat lieden die beweren hart voor de natuur te hebben openlijk verkondigen dat de zwarte dennen in Schoorl met wortel en tak uitgeroeid moeten worden. De Statenleden zaten erbij alsof ze het een verloren middag vonden en de bosslopers kraaiden victorie. Uiteindelijk kwam er een onbevredigend compromis, waarmee niemand gediend is.

De hoorzitting kwam een halfjaar te vroeg. Na de moord op George Floyd laaide een wereldwijd protest op tegen het racisme dat aan die moord ten grondslag lag. Opeens is iedereen

zich weer bewust van het onrecht van discriminatie. De parallel is onmiskenbaar. Ook in Schoorl protesteren mensen tegen de moord op geliefde zwarte wezens en in hun strijd tegen de zwarte dennenmoordenaars hebben ze nu een nieuwe, ijzersterke slogan: *'Black lives matter!'*

De kale vlakte na het slopen van het naaldbos. Op de achtergrond mocht nog een reepje bos blijven staan. Het mannetje in de rode jas is de schrijver van deze column.
(foto: Lenny Vis)